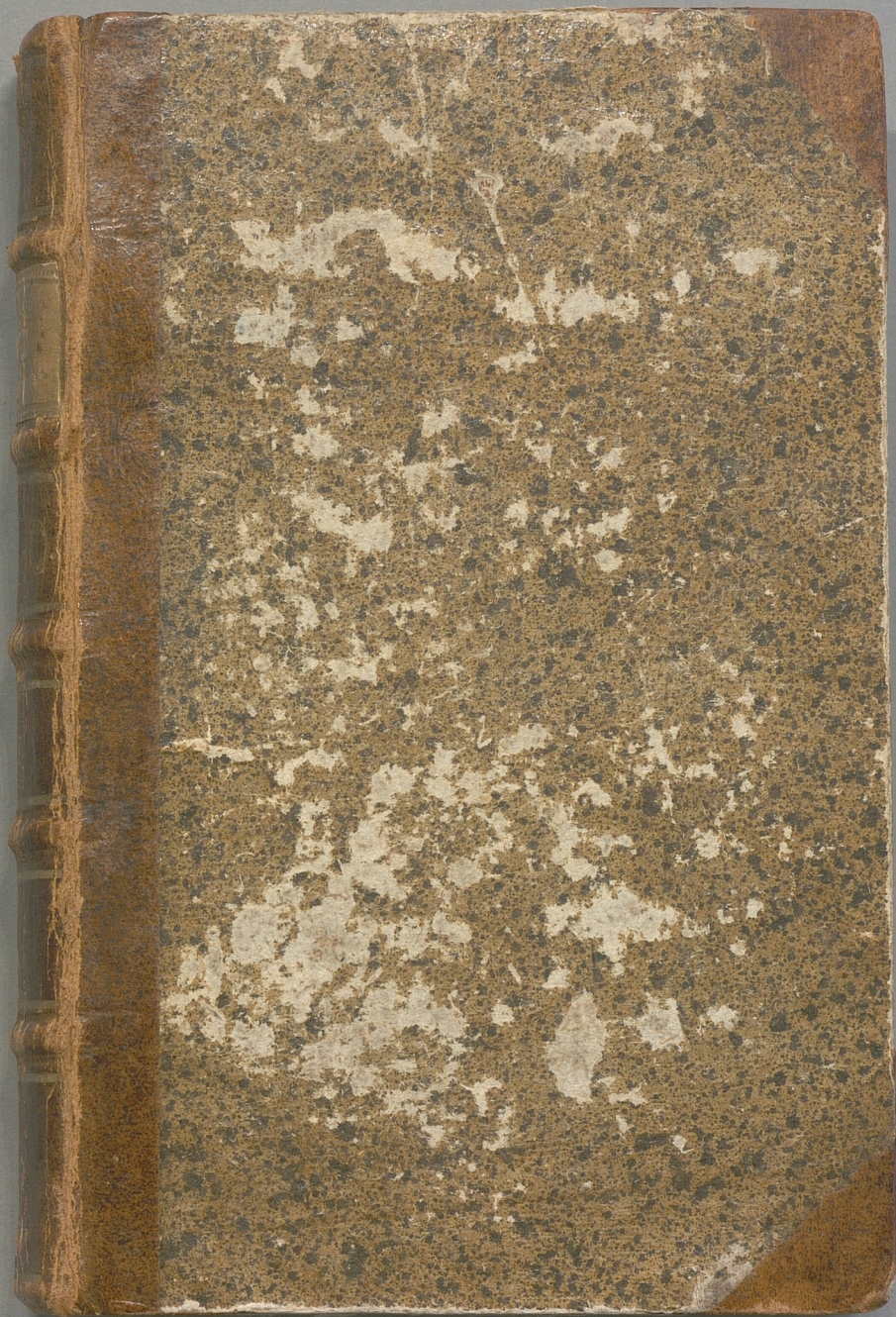

Carl Linnæi anmärckning öfwer lapska limet

Linné, Carl von,

Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

Särda sålde

1700-1829

Exemplaren Käftar.

1^{sta} Quartalet 3: 6

Nederhiems 21:

2^{dra} Quartalet

Höpkens Tal — 16.

3de Quartalet — 3: —

Ribes Tal — 12.

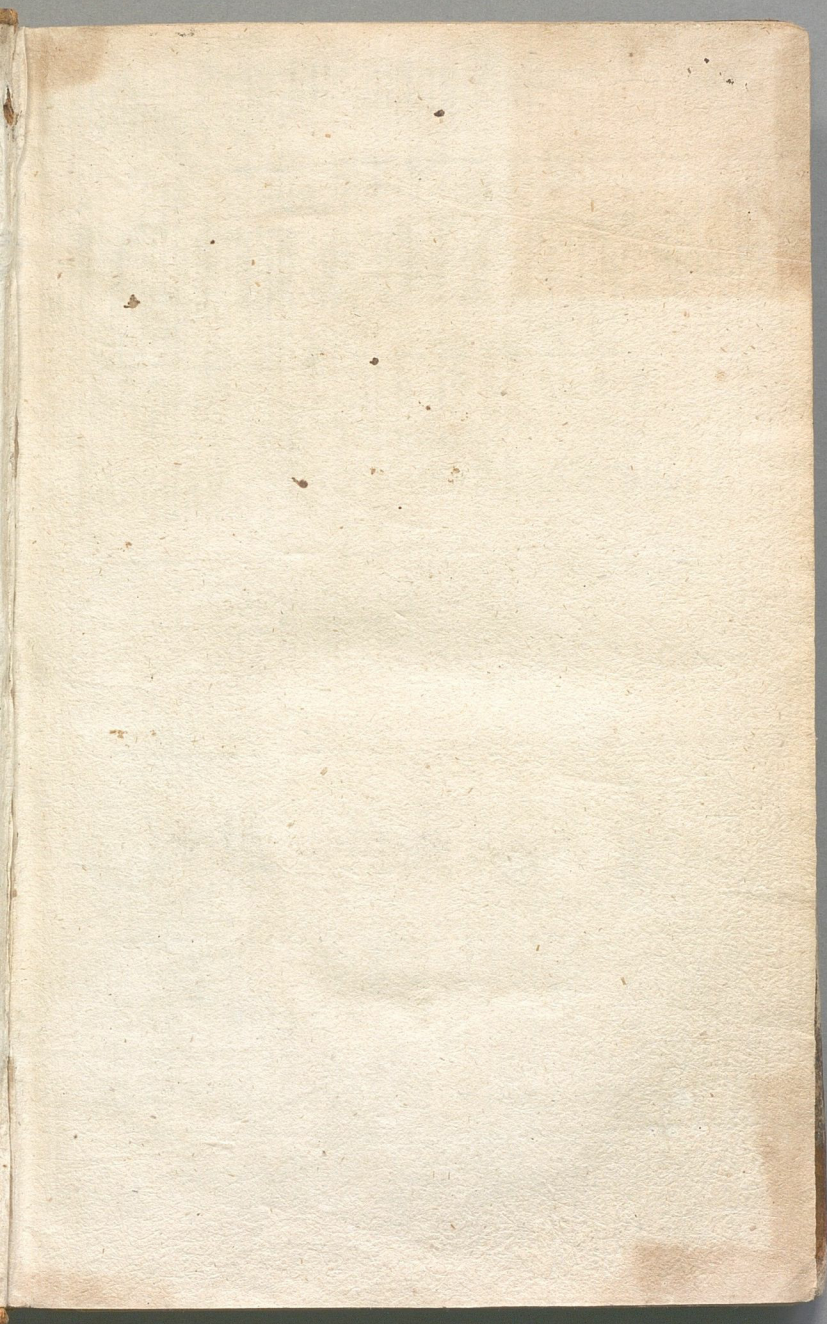
4de Quartalet — 3: —

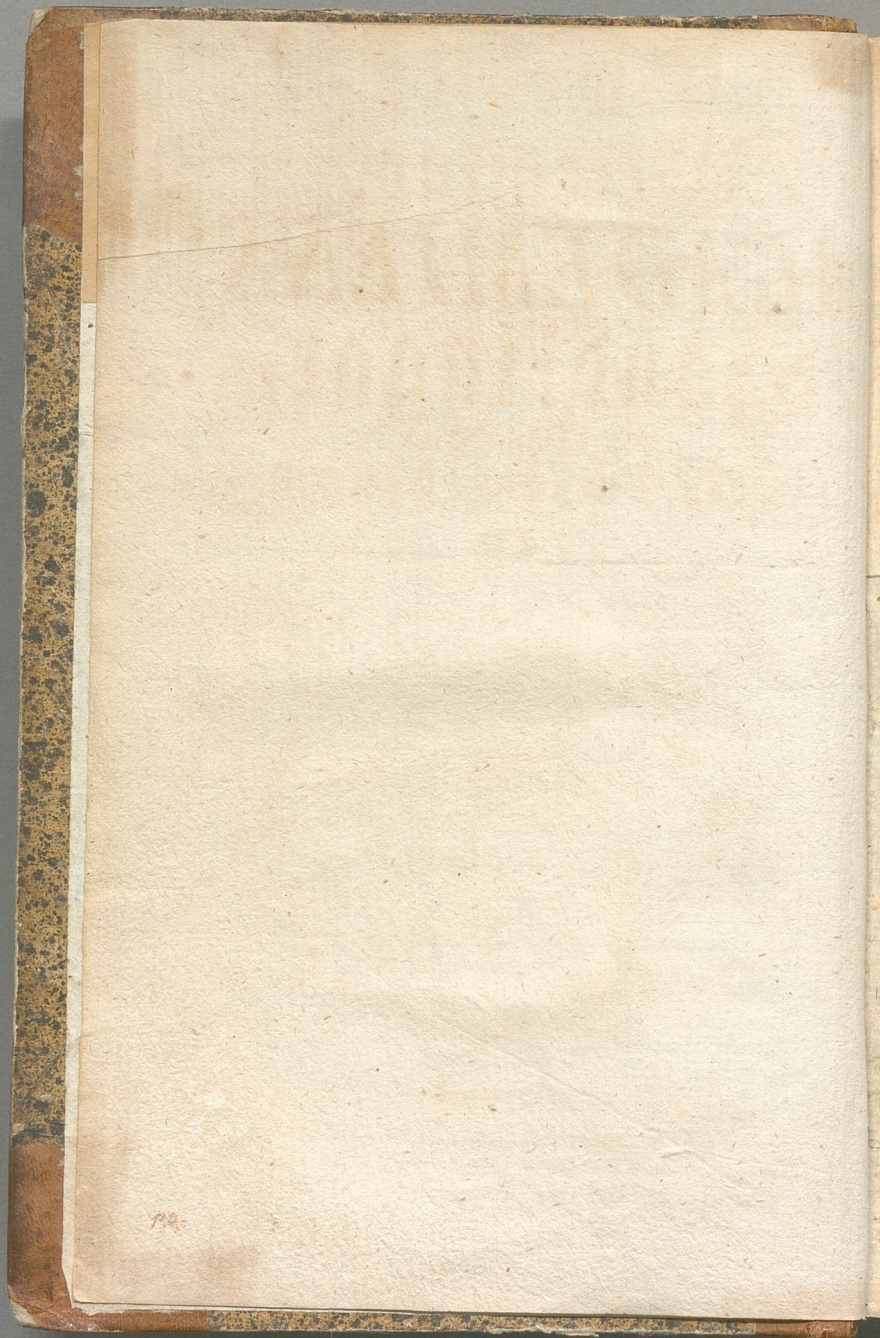
Fronstedts tal — 12

Baniet — 3: —

Sum: 17: 3.

VETENSKAPSAKADEMIEN

at bereda et högst gäneligit stenlim; hwilket ehuru det til enskilt nytta tiena kunde, man doch af ren lust til hwarjehanda wettensfapers upodlande, härmed welat kunnigt göra. Som jag det ock för Academien upwist.

Herr CARL LINNÆI M. D. Anmärkning
öfwer Lapsta Limet.

LEt wackra och nyttiga rön Herr Magister Brelin framgifwit til Wettensfaps Academien om et lim som ej kan lösas up af någon wätska, gjordt af ost, påminner mig den observation som Salig Professor Boerhaave icke en gång utan ofta under mitt wistande i Holland omtalte och betygade, nemligen at ost ej kan lösas up i något skiliwattn (menstruum), hwilket ock detta Herr Brelins öfswannämde nyttiga försök är widare styrcker och bewitnar wara sant.

Härwid kommer jag ihog det lim, hwarmed Lappar, na (eller Solini Himantopodes) bruka at håsta ihop sina bogar, som de sfiuta skörnar med. Bogen gjöres af två slags tråd, långsät tillsammans limade, nämligen af Biörk som är bögelig och af Tiörn som är styf, rak och hård såsom en Buxbom, på det bogen hwarfer må brista då han böjes eller stå krokot sedan han är släpt tillbaka.

Tiörn eller Tiur är intet annat än trådet af tall, som wuxit wid eller uti fiärr, doct ej med rak stam utan lutande, på hwilket tråd den undra sidan är hårdare. Af detta göra de också fiöhler på Achian eller Lappslådan och deras sfid.

Man kan lätteligen sluta at det bör wara et utwaldt lim, som skal kunna fåsta inre biörksidan och ytre Tiörnsidan tillsammans med hwarandra, hålst bogen så ofta måste krokas och spännas, då hwar och en punct af bägge tråden som röra hwarandra, söka ändra sina puncta contactus eller sammanhang; detta lim titreder Lappen sielf således:

Skinet slås af stora Abborrar, hwilket sedan tor-
 kas, änteligen blötes i kallt watern, at man skällen kan af-
 sfraya, som bortkastas. Sådane 4 a 5 stycken Ab-
 borrsfin taga de gemenligen i sänder, lägga dem uti en
 Rehnblåsa eller inweswa dem uti nåswer, at watern
 ej sielst må röra dem, utan endast heta ången. Dese
 så intäpte fiskefinnen lägga de uti en med watern kofande
 gryta och en sten oswanpå, at de ej måge flyta, utan
 stadigt hålla sig nedre i watern, och låta dem så en
 timma wid pass i lagligt kofande. Derefter tagas
 finnen utur sin blåsa eller nåswer, som då äro löse,
 miuke och linnige, hwarmed de lima ihop bogen, som
 de fast ombinda med starka band, til des timet blif-
 wer torakat, då det aldrig går up eller skiljes från
 hwart annat, utan blifwer fastare än något
 Husblås som kommer ifrån utrikes orter.

CARL LINNÆI Beskrifning på en
 ny Fogel: *Picus pedibus tridactylis.*

Sya wårter eller diur kallas de, som af ingen
 Authör äro beskrefne eller nämde, fast än
 alla äro i begynnelsen skapade; at upträcka
 nya wårter eller diur i Europa är nu för
 tiden sällsamt, sedan så många wittre män derpå i
 långliga tider använt sin hela lefnad.

Ibland alt hwad upträkt är, rörer det måst wår
 omtänka, som långst går ifrån det allmänna af skar-
 paren inrättade sättet, och som denna nya Fogel, så wäl
 i anseende til sina fötter, som wid jämförelsen med
 andra haeßspisar, ifrån dem är wida åtskild, altså för-
 tienar samma fogel en närmare beskrifning.

Åhr 1734 den 19 Julii upfants denna Fogel
 på dalska resan, den jag för naturkunnighetens skull an-
 trädde

